

การพัฒนาครูการศึกษาพิเศษด้านกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านแก่นักเรียน
ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี

THE DEVELOPMENT OF SPECIAL EDUCATION TEACHERS IN TRANSITION PROCESS
FOR STUDENT WITH SPECIAL NEEDS OF SURAT THANI
SPECIAL EDUCATION CENTER

Received: April 5, 2022

Revised: June 11, 2022

Accepted: June 16, 2022

ปรียากรณ์ เกตุมาก¹, โสภณ เพ็ชรพวง² และ สถาพร สังข์ชาวสุทธิรักษ์³
Preeyakorn Katemak¹, Sopon Pechrpuang² and Sathaporn Sungkaosuthirak³

¹นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

³ดร.อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

^{1,2,3}Graduate School, Suratthani Rajabhat University, Suratthani 84100, Thailand

¹Corresponding Author. Email: littlewitchpreeyakorn@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาของครูการศึกษาพิเศษด้านกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่าน 2) พัฒนาครูการศึกษาพิเศษด้านกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่าน และ 3) ประเมินผลการพัฒนาครูการศึกษาพิเศษด้านกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่าน ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี ใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการของเคมมิสและแม็คแท็กการ์ด ดำเนินการ 4 ขั้นตอน จำนวน 2 วงรอบ คือ การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกตผล และการสะท้อนผล กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากร จำนวน 32 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสนทนากลุ่ม แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจ แบบนิเทศติดตาม และแบบประเมินความพึงพอใจ ค่าความเชื่อมั่น .97 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูการศึกษาพิเศษยังขาดองค์ความรู้ เจตคติ การวิเคราะห์ผู้เรียน การออกแบบการเปลี่ยนผ่าน ความเข้าใจในเครื่องมือและแบบฟอร์ม การนำแผนการเปลี่ยนผ่านสู่การปฏิบัติ การประเมินแผนการเปลี่ยนผ่าน การดำเนินการติดตามผู้เรียนภายหลังการเปลี่ยนผ่าน และทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ 2) การพัฒนาครูการศึกษาพิเศษด้านกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่าน ดำเนินการโดยจัดสนทนากลุ่ม วางแผนการดำเนินการ สอบถามความรู้ความเข้าใจ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ มอบหมายงานนำไปสู่การปฏิบัติจริง นิเทศติดตามและสะท้อนผลการปฏิบัติงานตามกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่าน และ 3) ผลการประเมินความรู้ ความเข้าใจกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผลการดำเนินงานตามกระบวนการเปลี่ยนผ่าน จากการนิเทศติดตาม พบว่าขั้นการเตรียมการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ

วารสารวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ

มาก ชั้นการดำเนินงานและ ชั้นการนิเทศ ติดตามประเมินผล มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมิน ความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การพัฒนาครูการศึกษาพิเศษ, กระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่าน

ABSTRACT

The objectives of this study were 1) to study the problems of special education teachers in the transition process 2) to develop the special education teachers in transition process, and 3) to evaluate the development of the special education teachers in transition process of Surat Thani Special Education Center. This study was an action research based on Kemmis and McTaggart's model consisting of four steps, including planning, action, observation, and reflection, and it was carried out for two cycles. The target group consisted of 32 participants including government teachers and personnel. Data were collected by a focus group discussion, a cognitive questionnaire, a supervision and monitoring form, and a satisfaction questionnaire with the reliability of .97. The data were analyzed by mean and standard deviation.

The research findings were as follows 1) The teachers lacked of knowledge, attitudes, learners analysis, transition design, understanding of tools and forms, implementation of transition plans, evaluation of transition plans, follow-up actions for learners after the transition, and effective communication skills. 2) The development of the teachers in transition process was conducted by the focus group discussion, the preparation of action plans, the request for understanding, the organization of workshops, the task assignment leading to actions, the supervision, the monitoring, and the reflection on the performance of the transition process. 3) The cognition evaluation on the transition process was in a high level. According to the transition process based on the supervision and monitoring, it revealed that the performance in the preparation stage was in a high level. Moreover, the performance in both the operation stage and the supervision and monitoring stage were in the highest level. The satisfaction evaluation overall was in a high level.

Keywords: Development of Special Education Teachers, Transition Process

ความเป็นมาของปัญหาการวิจัย

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ ตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พุทธศักราช 2551 มาตรา 5 กำหนดให้คนพิการมีสิทธิทางการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิด หรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา เลือกรับบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและรูปแบบการศึกษาโดยให้คำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัด และความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้น และให้ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพ การศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้การทดสอบ ทางการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล และมาตรา 8 ระบุว่า ให้สถานศึกษาในทุกสังกัด จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลโดยให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ และต้องมีการปรับปรุงแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดใน ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งอาจจัดการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัยในรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งการเรียนรวมการจัดการศึกษาเฉพาะความพิการรวมถึงการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพการพัฒนาศักยภาพในการดำรงชีวิตอิสระ การพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็น การฝึกอาชีพหรือการบริการอื่นใด รวมทั้งจัดสภาพแวดล้อมระบบสนับสนุนการเรียนการสอน ตลอดจนบริการเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่บุคคลพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

จากอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (Convention on the Rights of Persons with Disabilities หรือ CR.PD.) รัฐประกันการมีระบบการศึกษาแบบเรียนร่วมในทุกระดับและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ประเทศไทยได้บัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการขึ้นอย่างครอบคลุมและเพื่อให้คนพิการมีคุณภาพชีวิตที่ดีตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการ จึงมีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การปฏิบัติหน้าที่อื่นของ ศูนย์การศึกษาพิเศษ พ.ศ.2553 ข้อ3 ระบุให้ศูนย์การศึกษาพิเศษจัดทำระบบส่งต่อ และส่งเสริมสนับสนุนช่วงเชื่อมต่อสำหรับคนพิการดั่งนั้น การเปลี่ยนผ่านจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญและมีความจำเป็นที่ทุกหน่วยงานทางการศึกษาต้องจัดให้มีการเปลี่ยนผ่านที่เป็นระบบ โดยมีเป้าหมายไปสู่สภาพที่ดีกว่าปัจจุบันช่วยให้ผู้เรียนบรรลุถึงเป้าหมายตามศักยภาพของตนเองได้มากที่สุด

จากการตรวจสอบเอกสารทางวิชาการของครู และรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา(Self – Assessment Report : SAR) ปีการศึกษา 2563 นั้น การดำเนินงานเปลี่ยนผ่านของครูศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานียังไม่เป็นไปตามกระบวนการ ขาดร่องรอยหรือเอกสารการวางแผนตามกระบวนการเปลี่ยนผ่าน ส่งผลต่อการตั้งค่าเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษา ในปีต่อไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561 ประกอบกับบุคลากรของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีความหลากหลายทางด้านวิชาชีพ สอดคล้องกับสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2561) พบว่าการดำเนินงานการเปลี่ยนผ่านที่ผ่านมาหรือดำเนินการอยู่ในปัจจุบันยังไม่เป็นระบบ ขาดทิศทาง หรือแนวทางการปฏิบัติร่วมกัน อีกทั้งครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องยังขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงาน

วารสารวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ

เปลี่ยนผ่าน สถานศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้ดำเนินการ หรือดำเนินการอย่างไม่เป็นรูปธรรมตั้งแต่เริ่มต้นเข้ารับบริการทางการศึกษา ระหว่างเรียน ตลอดจนการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูควรได้รับการพัฒนาความรู้ด้านกระบวนการเปลี่ยนผ่านนี้

ดังนั้นผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาสภาพปัญหาและการพัฒนาครูการศึกษาพิเศษด้านกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านแก่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อให้ครูการศึกษาพิเศษมีความรู้ ความเข้าใจตามกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของครูการศึกษาพิเศษด้านกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านแก่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อพัฒนาครูการศึกษาพิเศษด้านกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านแก่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. เพื่อประเมินผลการพัฒนาครูการศึกษาพิเศษด้านกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านแก่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร/กลุ่มเป้าหมาย

ข้าราชการครูและบุคลากรศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้แก่ ครูศูนย์การศึกษาพิเศษ จำนวน 24 คน ครูประจำหน่วยบริการ จำนวน 8 คน รวม 32 คน

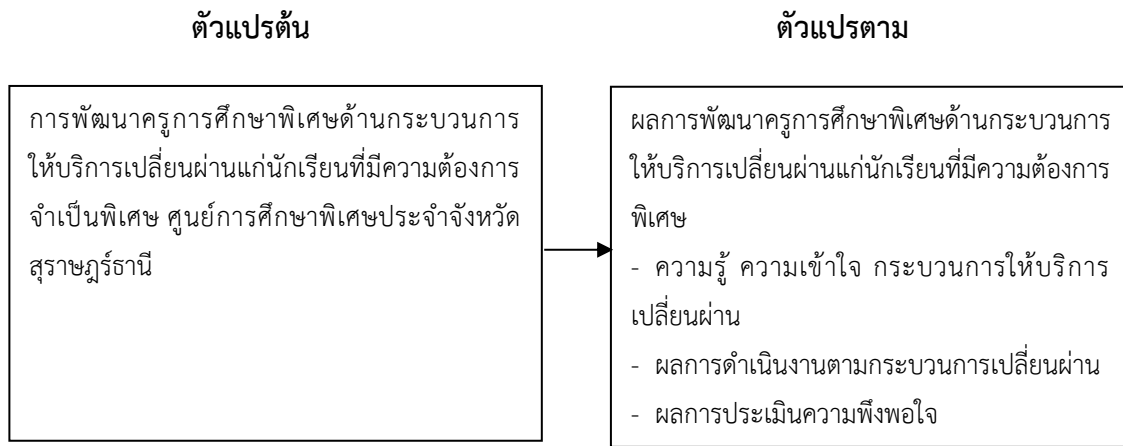
ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. การพัฒนาครูการศึกษาพิเศษ กล่าวคือ กระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและเสริมสร้างศักยภาพของบุคคลให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดบริการทางการศึกษาในสถานศึกษาให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านทักษะการปฏิบัติงานเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ของครูการศึกษาพิเศษตามวัตถุประสงค์ขององค์กร
2. กระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่าน กล่าวคือ กระบวนการเคลื่อนย้ายจากสิ่งแวดล้อมเดิม ไปสู่สิ่งแวดล้อมใหม่ในระดับที่สูงขึ้นหรือระดับที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน ทั้งด้านการศึกษา ทักษะชีวิต และการประกอบอาชีพ มีการวางแผนร่วมกันระหว่างบุคลากรทางการศึกษา ทีมสหวิชาชีพ ผู้ปกครอง และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง จัดทำแผนเปลี่ยนผ่านเป็นลายลักษณ์อักษร โดยกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านแก่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในสถานศึกษา ประกอบด้วยขั้นตอนหลัก 3 ขั้นตอน ได้แก่ การเตรียมการ การดำเนินงาน และการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล

ขอบเขตด้านระยะเวลา

2 วงรอบ วงรอบที่ 1 ก.ค. – ต.ค. 2564 วงรอบที่ 2 พ.ย. 2564 – ก.พ. 2565

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยใช้รูปแบบ PAOR ตามแนวคิดของ Kemmis & McTaggart โดยดำเนินการ 4 ขั้นตอน จำนวน 2 วนรอบ คือ การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกตผล และการสะท้อนผล (ภาพที่ 2)

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ ครูศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 32 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบสนทนากลุ่มเรื่อง สภาพปัญหาของครูการศึกษาพิเศษด้านกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านแก่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหาที่พบในขั้นการเตรียมการ การดำเนินงาน การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ตามกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่าน

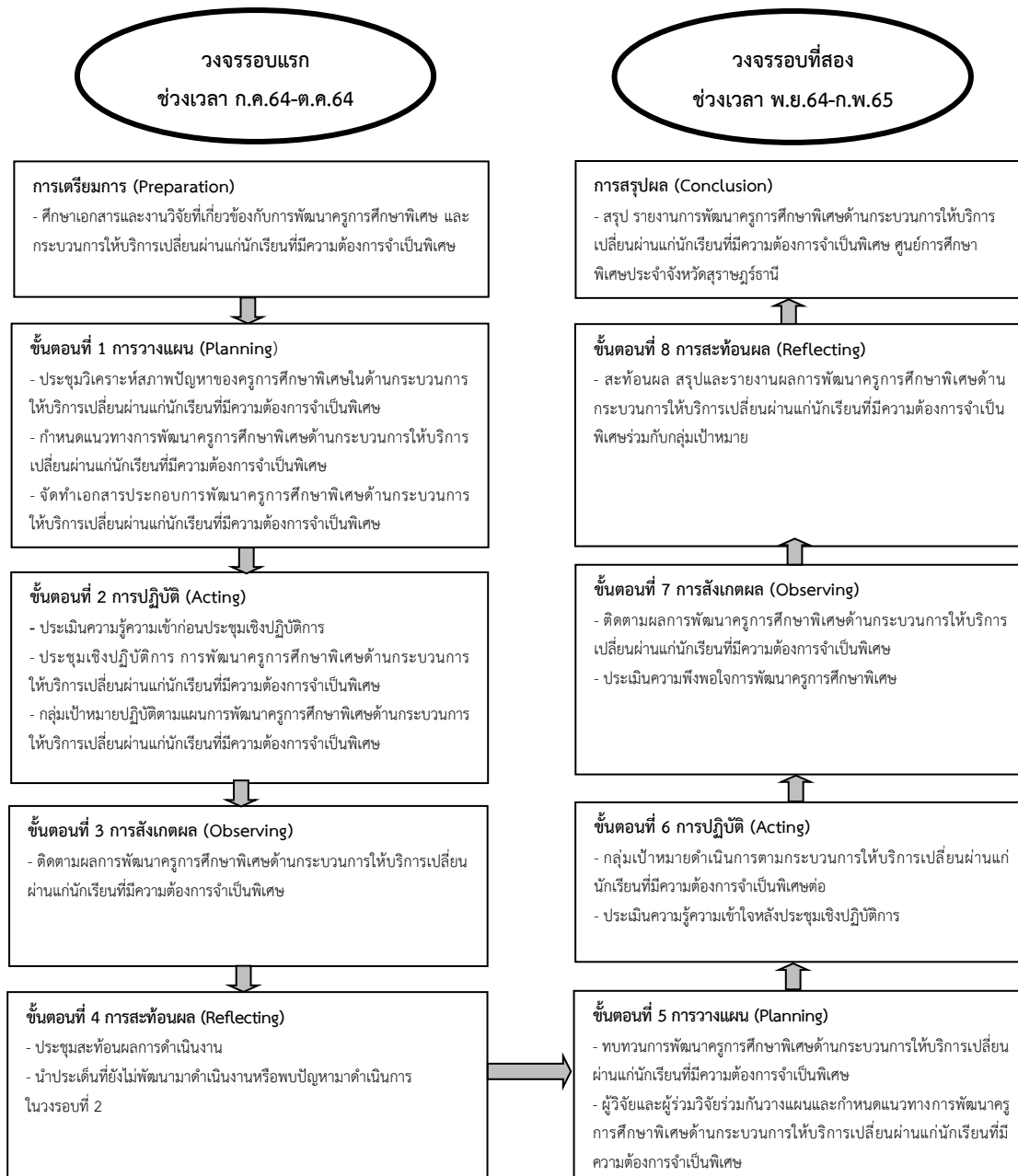
2. เอกสารประกอบการพัฒนาครูการศึกษาพิเศษด้านกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านแก่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ประกอบด้วย แผนพัฒนาครูการศึกษาพิเศษด้านกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านแก่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ความสำคัญของการเปลี่ยนผ่านสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ กระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่าน รูปแบบการเปลี่ยนผ่านสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ตัวอย่างการเขียนแผนเปลี่ยนผ่าน

3. แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจด้านกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านแก่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.6-1.0

วารสารวิจัยและพัฒนาศึกษาพิเศษ

4. แบบนิเทศติดตามการพัฒนาครูการศึกษาพิเศษด้านกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านแก่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.8-1.0

5. แบบประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาครูการศึกษาพิเศษด้านกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านแก่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.6-1.0

ภาพที่ 2 แสดงขั้นตอนการวิจัย

3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้า แนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านแก่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ
2. ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการร่างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูการศึกษาพิเศษด้านกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านแก่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษตามกรอบแนวคิด
3. นำเครื่องมือที่ร่างเสร็จแล้วเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และให้ข้อเสนอแนะ
4. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนอเพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมและถูกต้อง นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข
5. นำเครื่องมือที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยการนำมาตรวจหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ให้มีความสมบูรณ์ครอบคลุม ตามรายละเอียดและประเด็นต่างๆ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ 5 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ให้มีความสมบูรณ์ครอบคลุม รายละเอียดประเด็นต่างๆ แล้วนำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือให้ดียิ่งขึ้น มีค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.6-1.0

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่มและบันทึกประเด็นต่าง ๆ จากการสนทนากลุ่มร่วมกับผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ตัวแทนครู ตัวแทนผู้ปกครอง และสหวิชาชีพ ลงในแบบบันทึก
2. แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจด้านกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านแก่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เก็บข้อมูล โดยสอบถามความรู้ความเข้าใจของกลุ่มเป้าหมายการวิจัยก่อน-หลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ
3. นิเทศ ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนการพัฒนาครูการศึกษาพิเศษด้านกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านแก่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยผู้บริหาร และหัวหน้าฝ่ายวิชาการ มีการนิเทศติดตาม เพื่อตรวจสอบ ประเมินผลการให้บริการเปลี่ยนผ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ได้ดำเนินการในระหว่างวันที่ 16 ธันวาคม 2564 ถึง 30 ธันวาคม 2564
4. แบบประเมินความพึงพอใจ โดยกลุ่มเป้าหมายประเมินความพึงพอใจหลังการนิเทศติดตามการพัฒนาครูการศึกษาพิเศษด้านกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านแก่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยจะนำมาเรียบเรียงในเชิงพรรณนาวิเคราะห์ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
2. ข้อมูลจากแบบสอบถามความรู้ความเข้าใจ แบบนิเทศติดตาม และแบบประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาครูการศึกษาพิเศษด้านกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านแก่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็น

วารสารวิจัยและพัฒนาศึกษาพิเศษ

พิเศษ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 20 โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำไปแปลผลโดยเปรียบเทียบกับ เกณฑ์ค่าเฉลี่ย 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจ/มีการปฏิบัติ/มีความพึงพอใจในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจ/มีการปฏิบัติ/มีความพึงพอใจในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจ/มีการปฏิบัติ/มีความพึงพอใจในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจ/มีการปฏิบัติ/มีความพึงพอใจในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจ/มีการปฏิบัติ/มีความพึงพอใจในระดับ น้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยปฏิบัติการการพัฒนาศูนย์การศึกษาพิเศษด้านกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านแก่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหาของครูการศึกษาพิเศษด้านกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านแก่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ครูการศึกษาพิเศษขาดองค์ความรู้ เจตคติที่ถูกต้องในการดำเนินการเปลี่ยนผ่าน ขาดทักษะการรวบรวมข้อมูลอย่างรอบด้าน ขาดทักษะการสื่อสารเพื่อสนับสนุนการดำเนินการเปลี่ยนผ่าน ขาดทักษะการวิเคราะห์ผู้เรียน ขาดแนวทางการกำหนดกรอบการทำงานเพื่อจัดประสบการณ์ที่สนับสนุนการเปลี่ยนผ่านให้กับผู้เรียน ขาดความเข้าใจในเครื่องมือและแบบฟอร์มที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่าน ไม่สามารถเชื่อมโยงแผนการสอนเฉพาะบุคคลและแผนการเปลี่ยนผ่าน ขาดความตระหนักในการดำเนินการตามแผนการเปลี่ยนผ่าน ขาดทักษะในการจำลองสถานที่หรือเหตุการณ์เพื่อเตรียมความพร้อมในการเปลี่ยนผ่าน ขาดทักษะในการประสานงานเพื่อนำผู้เรียนเข้าสู่การทดลองการเปลี่ยนผ่าน ขาดทักษะการออกแบบเครื่องมือที่เหมาะสมในการบันทึกผล และการออกแบบเครื่องมือเพื่อประเมินผลการดำเนินการเปลี่ยนผ่าน ขาดการดำเนินการติดตามผู้เรียน และการออกแบบการนิเทศ ติดตามภายหลังการดำเนินการเปลี่ยนผ่าน

2. ผลการพัฒนาศูนย์การศึกษาพิเศษด้านกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านแก่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ครูการศึกษาพิเศษ จำนวน 32 คน เข้ารับการพัฒนากระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านแก่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ มีกำหนดการ 6 ชั่วโมง โดยหัวข้อในการประชุมเชิงปฏิบัติการประกอบด้วย ภาคทฤษฎี 1) ความสำคัญของการเปลี่ยนผ่านสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ 2) กระบวนการให้บริการเปลี่ยน

วารสารวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ

ผ่าน 3) รูปแบบการเปลี่ยนผ่านสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ภาคปฏิบัติ การเขียนแผนเปลี่ยนผ่าน และวิธีการนำแผนเปลี่ยนผ่านไปปฏิบัติ หลังจากนั้นกลุ่มเป้าหมายศึกษาข้อมูลสถานศึกษาสำหรับการส่งต่อวิเคราะห์ผู้เรียน(ประเมินความสามารถของผู้เรียน) วิเคราะห์ครอบครัวผู้เรียน เขียนแผนเปลี่ยนผ่าน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนเปลี่ยนผ่าน และประเมินผลผู้เรียนตามแผนเปลี่ยนผ่าน ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยติดตามผลการดำเนินงานของกลุ่มเป้าหมาย พร้อมกับรายงานผลการดำเนินงานนั้น ครูการศึกษาพิเศษมีความรู้ความเข้าใจด้านกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการประเมินผลการพัฒนาครูการศึกษาพิเศษด้านกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านแก่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี

3.1 ผลการประเมินความรู้ ความเข้าใจกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่าน พบว่า ก่อนเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการครูการศึกษาพิเศษมีความรู้ความเข้าใจด้านกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านแก่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$) หลังได้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการครูการศึกษาพิเศษมีความรู้ความเข้าใจด้านกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านแก่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ในภาพรวมสูงขึ้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$)

3.2 ผลการดำเนินงานตามกระบวนการเปลี่ยนผ่าน พบว่า ครูการศึกษาพิเศษดำเนินงานตามกระบวนการให้บริการเปลี่ยนมีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$) เมื่อพิจารณารายด้านการเตรียมการโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก การดำเนินการโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และการนิเทศติดตาม ประเมินผล โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

3.3 ผลการประเมินความพึงพอใจการพัฒนาครูการศึกษาพิเศษด้านกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านแก่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า มีความพึงพอใจต่อการพัฒนาครูการศึกษาพิเศษด้านกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี อยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$)

อภิปรายผล

1. ผลจากการศึกษาสภาพปัญหาของครูการศึกษาพิเศษด้านกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านแก่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ พบว่า ครูการศึกษาพิเศษยังขาดองค์ความรู้ เจตคติ การวิเคราะห์ผู้เรียน การออกแบบการเปลี่ยนผ่าน ความเข้าใจในเครื่องมือและแบบฟอร์ม การนำแผนการเปลี่ยนผ่านสู่การปฏิบัติ การประเมินแผนการเปลี่ยนผ่าน การดำเนินการติดตามผู้เรียนภายหลังการเปลี่ยนผ่าน และทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจากผลการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาเป็นเช่นนี้เพราะ ประสบการณ์ในการทำงานด้านการศึกษาพิเศษของครูส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 1-5 ปี และด้านคุณวุฒิทางการศึกษาพิเศษ ทั้งนี้อาจไม่เคยได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับการดำเนินงานตามกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านให้แก่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในสถานศึกษามาก่อน สอดคล้องกับผลการศึกษางานวิจัยของวรรณิ เจตจำนงนุช (2560) พบว่า ใน

วารสารวิจัยและพัฒนาศึกษาพิเศษ

ปัจจุบันมาตรฐานวิชาชีพครูมีความเหมาะสมที่จะนำมาพัฒนาให้เป็นมาตรฐานวิชาชีพครูเฉพาะทาง และหากสามารถนำกฎหมายและนโยบายที่มีอยู่มาปฏิบัติได้จริงจะเป็นประโยชน์กับการจัดบริการทางการศึกษาพิเศษเป็นอย่างมาก และควรเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพวิชาชีพครูการศึกษาพิเศษและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต ครูการศึกษาพิเศษจึงมีคุณสมบัติเฉพาะทั้งในด้านความรู้ คุณลักษณะที่พึงประสงค์และทักษะในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ได้เสนอว่าควรกำหนดมาตรฐานความรู้สำหรับครูการศึกษาพิเศษที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาเฉพาะ จากสภาพปัญหาของครูการศึกษาพิเศษด้านกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านที่พบนั่นอาจมีผลต่อการดำเนินงานและการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา

2. ผลจากการพัฒนาครูการศึกษาพิเศษด้านกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านแก่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ พบว่า ครูการศึกษาพิเศษมีความรู้ความเข้าใจด้านกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีผลการพัฒนาสูงกว่าก่อนเข้ารับการประชุมเชิงปฏิบัติการสอดคล้องกับการศึกษาของ ฐารินี นวลแหยม (2560) พบว่า ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการผ่านวงจรคุณภาพ เรื่องการสร้างแบบวัด การรู้การอ่านพบว่าความรู้เรื่องการสร้างแบบวัดการรู้การอ่านของครูที่เข้าอบรมหลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับการศึกษาของ อีรพงษ์ แก้วฝ้าย (2563) จากผลการพัฒนาศักยภาพครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้ พบว่า ครูมีการพัฒนาตนเอง และมีความรู้ความเข้าใจ และความสามารถเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้ สูงกว่าก่อนได้รับการพัฒนา มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้ และสามารถใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนได้

3. ผลการประเมินผลการพัฒนาครูการศึกษาพิเศษด้านกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านแก่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี

3.1 ผลการประเมินความรู้ ความเข้าใจกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่าน หลังได้รับการประชุมเชิงปฏิบัติการ พบว่า ครูการศึกษาพิเศษมีความรู้ความเข้าใจด้านกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านแก่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้เพราะ การใช้แนวทางการประชุมเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาครูจะช่วยให้ครูเกิดความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะสำคัญในการดำเนินการ ได้แก่ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการคิด วิเคราะห์ และการแสวงหาความรู้ สอดคล้องกับผลการศึกษา งานวิจัยของ Byrd (2020) การเตรียมความพร้อมครูเพื่อพัฒนาวิชาชีพ พบว่า ครูต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการประเมินนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพทั้งในและนอกห้องเรียนกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการใช้วิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการอาจเป็นรูปแบบที่เหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐารินี นวลแหยม (2560) พบว่า รูปแบบที่ได้รับการนำไปพัฒนาครูมากที่สุดคือรูปแบบการพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการ และรูปแบบวงจรคุณภาพ

วารสารวิจัยและพัฒนาศึกษาพิเศษ

3.2 ผลการดำเนินงานตามกระบวนการเปลี่ยนผ่าน พบว่า ครูการศึกษาพิเศษมีการดำเนินงานตามกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านโดยมีระดับการปฏิบัติมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรพงศ์ ปรากฏ (2564) พบว่าการบริหารระบบการปฏิบัติงานเปลี่ยนผ่านนักเรียนพิการเข้าสู่สถานศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่าย 7 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งผลการศึกษาเป็นเช่นนี้สืบเนื่องจากครูการศึกษาพิเศษมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาครูการศึกษาพิเศษด้านกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Lucas (2013) พบว่าครูการศึกษาพิเศษเข้าใจถึงบทบาท หน้าที่ ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการเปลี่ยนผ่านโดยการกำหนดกระบวนการเปลี่ยนผ่านให้ตรงกับความต้องการของนักเรียนเป็นรายบุคคล

3.3 ผลจากการประเมินผลความพึงพอใจในการพัฒนาครูการศึกษาพิเศษด้านกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่าน พบว่า มีความพึงพอใจต่อการพัฒนาครูการศึกษาพิเศษด้านกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านวิทยากร มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในประเด็นของการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าอบรมซักถามหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนให้เห็นว่าขั้นการปฏิบัติด้านวิทยากรอาจส่งผลต่อการพัฒนาครูการศึกษาพิเศษด้านกระบวนการให้บริการเปลี่ยนผ่านแก่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ พระปรมาโหมทย์วาทโกวิโท และ พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส (2562) พบว่าวิทยากรตามศาสตร์สมัยใหม่เป็น “วิทยากรกระบวนการ วิทยากรกิจกรรมกลุ่ม วิทยากรโอดี” มุ่งสร้างการมีส่วนร่วมการเรียนรู้ ยึดผู้เข้าฝึกอบรมเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้วิทยากรตามแนวพระพุทธศาสนาเถรวาทยึดหลักการโอวาทปาติโมกข์ มุ่งพัฒนาจิตใจ มีวิธีการสื่อสารธรรมเกิดสันติสุข ไม่พูดร้าย ไม่ทำร้ายผู้มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย

1. ผู้บริหารและบุคลากรของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี ควรนำข้อมูลของการดำเนินงานเปลี่ยนผ่านในปัจจุบัน มาใช้ในการกำหนดและวางแผนการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในรูปแบบที่เหมาะสม เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการบริหาร ด้านงบประมาณ วิชาการเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการดำเนินงานเปลี่ยนผ่านให้เป็นแบบอย่างได้
2. ครูศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดอื่นๆและสถานศึกษาที่จัดการศึกษาแบบเรียนรวม สามารถนำเอกสารประกอบการดำเนินงานเปลี่ยนผ่าน และแผนเปลี่ยนผ่านไปปรับใช้ให้เหมาะสมได้
3. ควรจัดให้มีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงานเปลี่ยนผ่าน รวมถึงการจัดอบรมหรือประชุมในรูปแบบออนไลน์ หรือห้องเรียนออนไลน์ให้ครูได้เข้าศึกษาอบรมได้ตลอดเวลา เพื่อให้ครูบรรจุใหม่ได้ศึกษาอบรม และลดงบประมาณในการจัดอบรม

วารสารวิจัยและพัฒนาศึกษาพิเศษ

4. ควรพัฒนาบุคลากรในการออกแบบและการใช้เครื่องมือต่างๆของงานการเปลี่ยนผ่านศูนย์การศึกษาพิเศษ
5. ควรมีการกำหนดงานเปลี่ยนผ่านให้อยู่ในโครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษา มีแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน และแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการเปลี่ยนผ่านตามแนวทางที่กำหนด
6. ควรมีการจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานเปลี่ยนผ่านของสถานศึกษา และมีข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษาหรือสถานประกอบการที่เป็นเป้าหมายของการเปลี่ยนผ่าน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานการเปลี่ยนผ่านของศูนย์การศึกษาพิเศษ เพื่อหาแนวทางและการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการเปลี่ยนผ่านของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ควรวิจัยและพัฒนาารูปแบบการเปลี่ยนผ่านแก่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษระดับกิจกรรม/ระดับห้องเรียน/ระดับสถานศึกษา/ชุมชน/สถานประกอบการ
3. ควรวิจัยและพัฒนาารูปแบบการเปลี่ยนผ่านแก่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม

บรรณานุกรม

- ฐารินี นวลแหลม. (2560).รูปแบบการพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการผ่านวงจรคุณภาพเรื่อง การสร้างแบบวัดการรู้การอ่านสำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 11 (2), 70-83.
- ธีรพงษ์ แก้วฝ่าย. (2563). *การพัฒนาศักยภาพครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนบ้านนาฮี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3*.วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การปฏิบัติหน้าที่อื่นของศูนย์การศึกษาพิเศษ พ.ศ. 2563. (2553, 6 สิงหาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 127 ตอนพิเศษ 95 ง.หน้า 23.
- พระปราโมทย์วาทโกวิโท และ พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส. (2562).รูปแบบการพัฒนาวิทยากรต้นแบบสันติภาพโดยพุทธสันติวิธี. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร* 7 (ฉบับเพิ่มเติม), 253-265.
- พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2551.(2551, 5 กุมภาพันธ์). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 125 ตอนที่ 28 ก.หน้า 3-5.
- วัชรพงศ์ ปราภภู. (2564).การบริหารระบบการเปลี่ยนผ่านนักเรียนพิการเข้าสู่สถานศึกษาที่ส่งผลต่อ ความพร้อมของนักเรียนพิการ ในศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่าย7 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. *วารสารวิจัยวิชาการ* 4 (3), 215-228.

วารสารวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ

- วรรณิ์ เจตจำนงนุช, ปิยวรรณ วิเศษสุวรรณภูมิ, ชนิตา ตันติเฉลิม และดุสิตา ทินมาลา. (2560).มาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาพิเศษ. *วารสารวิธีวิทยาการวิจัย*. 30 (2), 161-186.
- ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี (2563). *รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา(SAR) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2562*. สุราษฎร์ธานี : กลุ่มบริหารงานวิชาการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). *แนวทางการดำเนินงานการเปลี่ยนผ่านในแก่บุคคลพิการสำหรับสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ.
- สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ.(2552). *อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไอเดีย สแควร์
- Byrd, D. and Alexander, M. (2020). Investigating special education teachers' knowledge and skills: Preparing general teacher preparation for professional development. *Journal of Pedagogical Research*, 4(2), 72-82.
- Lucas, J (2013) . *The Receiving Special Educators' Perception of the Transition Process Implemented for Students with Disabilities Exiting Preschool and Entering Kindergarten A Multiple-Case Study*. degree of Doctor of Education, The Faculty of The Graduate School of Education and Human Development of The George Washington University.